

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: BO/32/03541-7/2023.

Ügyintéző: Dobainé Muránszky Ágnes
dr. Barcsák Barbara

Tárgy: Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület (Budapest) részére védett természeti területen technikai jellegű sporttevékenység (sziklamászás, valamint via ferrata típusú mászás) folytatásának engedélyezése

HATÁROZAT

- I. A **Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület** (1112 Budapest, Kérő u. 4. 10/63; KÜJ: 103070160) részére az alábbi sziklaképződményeken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, illetve a vasalt utakon történő mászást, valamint a helyszínek megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem.

Mászható sziklaképződmények:

Sziklaképződmény neve	Közigazgatási határ	GPS koordináta	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Dédesi Kis-vár	Mályinka	É 48°7.841' K 20°28.592'	Bükk NPI
Szőlő-kő	Mályinka	É 48°8.570' K 20°28.846'	Bükk NPI
Hátori Szurdok-szikla	Miskolc	É 48°6.403' K 20°38.09'	Bükk NPI
Fehér-kő	Miskolc	É 48°5.785' K 20°37.603'	Bükk NPI
Köpüs-kő	Miskolc	É 48°7.269' K 20°32.699'	Bükk NPI
Örvény-kő	Varbó	É 48°7.818' K 20°32.304'	Bükk NPI
Sólyom-bérc	Háromhuta	É 48°23.893' K 21°24.261'	Aggteleki NPI
Sólyom-kő	Fony	É 48°26.205' K 21°09.161'	Aggteleki NPI
Baradla-barlang bejárata	Aggtelek	É 48°28.299' K 20°29.727'	Aggteleki NPI
Esztramos-hegy új mászó-iskola és vasalt utak	Bódvarákó	É 48°31.045' K 20°44.984'	Aggteleki NPI
Megyer-hegyi Tengersizem, új sziklamászó iskola és vasalt utak	Sárospatak	É 48°21.442' K 21°34.384'	Aggteleki NPI

II. Előírások:

Általános előírások:

1. A tervezett tevékenységet a természeti értékek legnagyobb kímélete mellett kell végezni.
2. A meglévő **és** az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
3. A sziklafalak – a **Hámori Szurdok-szikla Kis Falának 25. számú, és Nagy Falának 42. számú útjai kivételével**, melyeken dry-tooling típusú sziklamászás folytatható – **kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben, és kézzel mászhatóak.**
4. A sziklamászás során **a falakon, vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.**
5. A vasalt utak, mászóutak használatát (mint technikai jellegű sporttevékenységet) úgy kell megvalósítani, hogy az ne veszélyeztesse, károsítsa a védett természeti területeket, azok növény- és állatvilágát, valamint az ott található védett természeti értékeket, továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), az ott található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat, illetve élőhely típusokat. A résztvevők védett területen kötelesek óvni az élő és élettelen természeti értékeket! A sziklafalakon újabb falfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
6. Engedélyes köteles gondoskodni arról, hogy a vasalt utakat, mászóutakat használók a védett természeti értékekben kárt ne tegyenek, a Natura 2000 terület fenntartási céljainak elérését ne veszélyeztessék.
7. A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetesen egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal [a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) részéről Bartha Attila területfelügyelő, tel.: 30/239-7344, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban ANPI) részéről tel.: 48/506-000]. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
8. A vasalt utakat, mászóutakat használók nem térhetnek le a kiépített útvonalakról.
9. **Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászással kapcsolatos információs táblák rongálásának észlelése esetén**, valamint amennyiben engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon **veszélyeztetett természetvédelmi érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függesztenie, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban is értesítenie kell a BNPI kapcsolattartóját, az ANPI-t és a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályt (a továbbiakban: Főosztály).**
10. A földtani képződményeket a szennyeződéstől, rongálástól meg kell óvni. Tilos a mászóutak feltűnő jelölése, kifestése, a meglévő biztosítási pontok rongálása, újak elhelyezése.
11. A védett természeti területen az éjszakai igénybevétel tilos.
12. Védett természeti területen és Natura 2000 területen tilos a hangosítás, a kijelölt tűzrakóhelyeken kívül a tűzgyújtás, valamint bármilyen élő-, vagy holt növényi és állati szervezet gyűjtése.
13. A sporttevékenységet úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
14. A rendezvényeket és a 10 fő feletti csoportok jelenlétét a Nemzeti Park Igazgatóságoknak legalább két héttel korábban be kell jelenteni.
15. **A fokozottan védett és védett területeken táborozni, sátorozni vagy bivakolni tilos!** Táborozni a kijelölt táborhelyeken lehet.
16. Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
17. Jelen engedély kizárólag a Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület tagjait jogosítja fenti helyszíneken a sziklamászásra.
18. A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, s azt a Természetvédelmi Őrszolgálat felszólítására bemutatni.

19. Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt konzolok számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
20. Az engedélyes amennyiben sziklamászó út felújítását tervezi, a felújítás megkezdése előtt legalább 1 hónappal köteles a Nemzeti Park Igazgatóságokkal előzetesen egyeztetni. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
21. A biztosítópontok kiépítése során – a biztonsági szempontokon túl – a tájesztétikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és balesetmentességet garantáló, hosszú távon felújítást nem igénylő megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban konzultálni szükséges a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
22. A sziklaképződmények környékén a szemét összeszedését, és eltávolítását az engedélyesnek meg kell oldania. Ezen tevékenységhez a BNPI felajánlotta segítségét.
23. **Az éves tevékenység tapasztalatairól tárgyévét követő év február 1-ig írásos beszámolót kell küldeni a BNPI, az ANPI és a Főosztály részére.**
24. A vonatkozó előírásokról a vasalt utakat, mászóutakat használókat tájékoztatni kell!
25. A technikai jellegű sporttevékenységet mindenki csak saját felelősségére gyakorolhatja.
26. Amennyiben a vasalt utak, mászóutak használata védett, fokozottan védett természetvédelmi értéket veszélyeztet, a tevékenység azonnali beszüntetése mellett, haladéktalanul értesíteni kell az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatát (tel.: 48/506-000).
27. **A technikai jellegű sporttevékenységet mindenki csak saját felelősségére gyakorolhatja.**
A természetvédelmi hatóság az esetlegesen bekövetkezett balesetekért felelősséget nem vállal.

Helyszín-specifikus előírások:

1. **Dédesi Kis-vár szikla** (fokozottan védett): a mászás mindenkor **tárgyév február 1. – július 15. között tilos**. A sziklaképződmény mászható részei: Kisfal, Reibung-tábla, Nagyfal, Középső- vagy Tűzfal, illetve a Nőnap-i úttól jobbra, a völgy irányába eső falfelületen, **kizárólag** az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő, kiépített mászóutakon. A sziklát csak a meglévő, a kék/sárga turistautak kereszteződésétől odavezető, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
2. **Hámori szurdok-szikla** (védett): **egész évben mászható**, azonban az **Apokalipszis Fal mászása egész évben tilos**. Dry-tooling típusú sziklamászási sporttevékenység gyakorlása **kizárólag a Kis Fal 25. és a Nagy Fal 42. számú útjain** végezhető.
3. **Fehér-kő, Örvény-kő** (védett): **korlátozás nélkül mászható**; a sziklánál táborozni tilos. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
4. **Köpus-kő** (fokozottan védett): a mászásra kijelölt visszahajló **Nagy fal** mászása mindenkor **tárgyév február 1. és szeptember 1. között tilos**. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni. A falak az itt található, meglévő, de a csak mesterséges mászóeszközökkel mászható utak kivételével kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben, és kézzel mászhatók.
5. **Szőlő-kő** (védett): **egész évben mászható**. A sziklamászó iskola megközelítése kizárólag egyetlen, jelzett útvonalon és a közvetlenül a fal tövében futó ösvényen lehetséges.
6. **Baradla-barlang bejárata, sziklafal** (védett): **A sziklamászás semmilyen módon nem akadályozhatja a barlang hasznosítását.**

IV. Jelen engedély 2028. december 31. napjáig érvényes. Az engedélyben foglaltak be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezi.

V. Jelen engedély egyéb engedélyek, hozzájárulások (pl.: az illetékes erdészet(ek), vadász-társaság(ok), tulajdonos(ok), vagyongazdálkodó(k), stb.) **beszerzése alól nem mentesít, egyéb tevékenység végzésére (pl. forgalom elől elzárt, védett természeti területen járművel történő közlekedés) nem jogosít.**

VI. Döntésem a közléssel véglegessé válik, vele szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs. Ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet élni.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát.

Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

INDOKOLÁS

A Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület (1112 Budapest, Kérő u. 4. 10/63; KÜJ: 103070160) a hatóságra 2023. április hó 26. napján érkezett iratában a Dédesi Kis-vár, Szőlő-kő, Hámori Szurdokszikla, Fehér-kő, Köpüs-kő, Örvény-kő, Sólyom-bérc, Sólyom-kő, Baradla-barlang bejáratánál lévő sziklaképződményeken, az Esztramos-hegy és a Megyer-hegyi Tengersizem területén sziklamászó sporttevékenység gyakorlásának, továbbá a vasalt utakon történő mászás engedélyezését kérte 5 évre vonatkozóan.

A kérelemben szereplő további helyszínek az alábbi védett, illetve fokozottan védett, valamint Natura 2000 területeket érintik:

- 18/1976. OTvH határozattal kihirdetett és többször módosított, valamint a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Bükki Nemzeti Park,
- a 7/1984. (XII. 25.) OKTH rendelkezéssel létesített és a 32/2007. (X. 18.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Aggteleki Nemzeti Park,
- az 1/1984. (XII. 13.) OKTH rendelkezéssel létesített, a 147/2007 (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott Zempléni Tájvédelmi Körzet,
- a 24/1997. (VIII. 1.) KTM rendelettel létesített Megyer-hegyi Tengersizem Természetvédelmi Terület,
- a HUBN10003 kódszámú, „*Bükk hegység és peremterülete*” elnevezésű, a HUBN10007 kódszámú „*Zempléni hegység, a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel*” elnevezésű, a HUAN10001 kódszámú „*Aggteleki-karszt*” elnevezésű különleges madárvédelmi, valamint a HUBN20084 kódszámú, „*Központi-Zemplén*” elnevezésű és a HUAN20001 kódszámú „*Aggteleki-karszt és peremterületei*” elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 területeket.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (Tvt.) 38. § (1) bek. i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

Továbbá a Tvt. 40. § (1) bek. alapján fokozottan védett természeti területre történő belépéshez – a jelzett turistautak és tanösvények kivételével – a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek – feladatuk ellátásához szükséges mértékben – engedély nélkül beléphetnek.

Az engedélyezett helyszíneken a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (továbbiakban KöM rendelet) alapján védett, fokozottan védett fajok fordulnak elő:

Dédesi Kis-vár:

A Kis-vár sziklája igen fajgazdag növényzetnek ad otthont. A mászóutak erősen fajszegények, amelyek a tevékenység huzamos ideje történő gyakorlására vezethetők vissza. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, sztyeprétekkel (*Pulsatillo-Festucetum*)

mozaikosan. A sziklák környezetében igen szép kifejlődésű sziklaerdőket (*Tilio-Fraxinetum*), törmeléklejtő erdőket (*Parietario-Tilietum*) sziklai hársasokat és bokorerdőket (*Ceraso-Quercetum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), gimpáfrány (*Asplenium scolopendrium*), csillagőszirózsa (*Aster amellus*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana*), piros madársisak (*Cephalanthera rubra*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), pillás zanót (*C. ciliatus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), leánykőkörccsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), Thaisz-berkenye (*Sorbus thaiszii*), Zólyomi-berkenye (*Sorbus zolyomii*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), fali gyík (*Podarcis muralis*), bajszos sármány (*Emberiza cia*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*).

Köpüs-kő:

A Köpüs-kő a Garadna-völgy fölé magasodó fajgazdag szikla. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A zárt sziklagyepek között a nyúlfarkfüves sziklagyepek kiemelkedő értékűek (*Diantho-Seslerietum*), amelyek a sziklák tetején lejtősztyeprétekbe mennek át (*Pulsatillo-Festucetum*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, hárs-kőris sziklaerdőkkel (*Tilio-Fraxinetum*) vegyesen. A szikla nyugati felében szép kifejlődésű sziklai bükkös (*Seslerio-Fagetum*) és nyúlfarkfüves tölgyes (*Seslerio-Quercetum*) húzódik. A szikla keleti felében a sziklafal alatt törmeléklejtő erdőket (*Parietario-Tilietum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), kárpáti sisakvirág (*A. moldavicum*), harangcsillag (*Asyneuma canescens*), mérges sás (*Carex brevicollis*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*), vörösbarna nőszőfű (*Epipactis atrorubens*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), erdei holdviola (*Lunaria rediviva*), leánykőkörccsin (*Pulsatilla grandis*), nyugati csillagvirág (*Scilla drunensis*), magyar nyúlfarkfű (*Sesleria hungarica*), berki habszegfű (*Silene nemoralis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), déli berkenye (*Sorbus graeca*), szirti gyöngyvesző (*Spiraea media*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), a '80-as évektől kerecsensólyom (*Falco peregrinus*) fészkelés; '90-es évek végén megszűnt.

Szőlő-kő:

A Szőlő-kő a Baróc-völgy fölé magasodó fajgazdag szikla. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*, G2, 6190), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*, G2, 6190). A zárt sziklagyepek között a nyúlfarkfüves sziklagyepek kiemelkedő értékűek (*Diantho-Seslerietum*, G2, 6190), amelyek a sziklák tetején lejtősztyeprétekbe mennek át (*Pulsatillo-Festucetum*, H3a, 6240). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*, M7, 40A0) jelennek meg, hárs-kőris sziklaerdőkkel (*Tilio-Fraxinetum*, LY4, 9180) vegyesen. A szikla déli felében a sziklafal alatt törmeléklejtő erdőket (*Parietario-Tilietum*, LY2, 9180) találunk.

Védett növényfajok: leánykőkörccsin (*Pulsatilla grandis*), pillás zanót (*Cytisus ciliatus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*), magyar nyúlfarkfű (*Sesleria hungarica*), Thaisz-berkenye (*Sorbus thaiszii*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), kisvirágú habszegfű (*Silene borysthenica*), széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*), dombi ibolya (*Viola collina*).

Sólyom-bérc:

Védett növényfajok: szálkás pajzsika (*Dryopteris carthusiana*), sziklaiternye (*Aurinia saxatilis*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), fali gyík (*Podarcis muralis*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), széncinege (*Parus major*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*).

Sólyom-kő:

Védett növényfajok: leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*), sziklaiternye (*Aurinia saxatilis*), sárga -kövirózsa (*Jovibarba globifera hirta*), szirti madárbers (*Cotoneaster integerrimus*), turbánliliom (*Lilium martagon*).

Védett állatfajok: kék galamb (*Columba oenas*), széncinege (*Parus major*), csuszka (*Sitta europaea*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), kakukk (*Cuculus canorus*).

Baradla-barlang bejárata:

A Baradla-barlang feletti sziklafal a Baradla-barlang bejáratának szerves részét képezi.

Megyer-hegyi Tengersizem:

A Megyer-hegyi Tengersizem Természetvédelmi Terület legfőbb értéke az országosan is kiemelkedő egyedi tájképi értéke, a felhagyott bánya helyén visszamaradt tó és a körülötte lévő egykori bánya sziklafalának együttese.

Védett növényfaj: tarka imola (*Centaurea triumfetti*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: nagy gyöngyházlepke (*Argynnis paphia*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), kecskebéka (*Rana esculenta*), barna varangy (*Bufo bufo*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), lábatlangyik (*Anguis fragilis*), vízi sikló (*Natrix natrix*), kockás sikló (*Natrix tessellata*), mókusz (*Sciurus vulgaris*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), barna hosszúfülű-denevér (*Plecotus auritus*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*).

Esztramos-hegy:

Védett növényfajok: tarka imola (*Centaurea triumfettii*), apró nőszirm (*Iris pumila*), sárga-kövirózsa (*Jovibarba globifera*), tarka kosbor (*Orchis tridentata*), leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*), fürtös kötőrfű (*Saxifraga paniculata*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*)

Védett, fokozottan védett állatfajok: nagy rókalepke (*Nymphalis polychloros*), gyászlepke (*Nymphalis antiopa*), kis fehérsávospetke (*Neptis sappho*), tölgyfaszender (*Marumba quercus*), palakék törpebagoly (*Metachrostis dardouini*), nappali pávaszem (*Inachis io*), eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*), fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), fali gyík (*Podarcis muralis*), pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii*), uhu (*Bubo bubo*), bajszos sármány (*Emberiza cia*), őszapó (*Aegithalos caudatus*), erdei pityer (*Anthus trivialis*), sarlósfecske (*Apus apus*), csonttollú (*Bombycilla garrulus*), egerészölyv (*Buteo buteo*), kenderike (*Carduelis cannabina*), kakukk (*Cuculus canorus*), molnárfecske (*Delichon urbicum*), citromsármány (*Emberiza citrinella*), búbospacsirta (*Galerida cristata*), nagy örgébics (*Lanius excubitor*), erdei pacsirta (*Lullula arborea*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), hantmadár (*Oenanthe oenanthe*), kormosfejű cinege (*Parus montanus*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*), fenyvescinege (*Parus ater*), széncinege (*Parus major*), léprigó (*Turdus viscivorus*), nagy pele (*Glis glis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), horgasszörű denevér (*Myotis nattereri*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*), hegyesorrú denevér (*Myotis oxygnathus*), kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy: „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

Továbbá a Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni, és a (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: „Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”

Továbbá a Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint: „*Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.*”

A sporttevékenység és annak előkészítése, a feltételek biztosítása nem károsíthatja a természetes élővilágot és a térség földtani értékeit sem a mászás gyakorlásának közvetlen helyszínén, sem a tevékenységgel összefüggésben igénybe vett helyszíneken.

A sziklaképződmények mászásra nem igénybevett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyepek növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklákon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná.

Az egyes sziklafalakra vonatkozó időbeli korlátozást a területen potenciálisan előforduló védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölőfajok fészkelésének és költésének védelme érdekében a Tvt. 17. § (1) bekezdésének figyelembe vételével írtam elő. Az időbeli korlátozás a korábban a területen fészkelő fajok visszatelepülési lehetőségének megteremtése céljából is fontos.

További előírásaimat a védett és Natura 2000 terület, a területen található védett és jelölő fajok, valamint a sziklafelszín, sziklai vegetáció védelme érdekében, a Tvt. 8. § (1), 19. § (1), (2) bek., 35. § (1) a) és b) pontja, a 37. § (2), 42. § (1), (2) bek., a 43. § (1) bek. alapján tettem.

A „R” 4. § (1) bekezdésének értelmében: „*a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.*”

Az ANPI 774-2/2023. számú, valamint a BNPI 1753/2/2023. számú adatszolgáltatásában foglaltakat a döntés meghozatalánál figyelembe vettem.

Tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenységek helyszínei a Natura 2000 hálózat részét képezik, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: „R”) 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy az engedélyezett helyszíneken a sziklamászó tevékenység feltételeim betartása esetén a „R” 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R” 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

Felhívom az engedélyes figyelmét, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények (pl. tábor) rendezéséhez.

Felhívom a figyelmet, hogy a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 12. §-ában foglaltak szerint: a természetvédelmi őrszolgálat tagja az igazgatóság működési területén jogosult és köteles – többek között – a természet, valamint a régészeti örökség védelmére vonatkozó előírások betartását ellenőrizni; a természet és a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő, a természeti értéket és területet – beleértve a védett természeti értéket és területet veszélyeztető vagy károsító, valamint régészeti lelőhelyet károsító jogellenes cselekményt elkövető személyt cselekményének abbahagyására felszólítani, feltartóztatni, igazoltatni, ellene eljárást kezdeményezni.

Nyomatékosan felhívom az Engedélyes figyelmét, hogy a Főosztály, mint természetvédelmi hatóság természetvédelmi szempontból engedélyezte a rendelkező részben felsorolt helyszíneken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, illetve a vasalt utakon történő mászást. A tervezett tevékenység folytatásával kapcsolatban a további engedélyek, hozzájárulások beszerzése (különös tekintettel a terület tulajdonosának, vagy kezelőjének hozzájárulása) az Engedélyes kötelessége, felelőssége.

Határozatomat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38. § (1) bekezdésének i) pontja alapján, továbbá a 40. § (1) bekezdése alapján, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, a 6. § (1) bekezdés c) pontjában és a 6. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A döntés elleni jogorvoslatról és a keresetlevél előterjesztéséről az alábbi jogszabályhelyek figyelembevételével adtam tájékoztatást

- az Ákr. 114. § (1) bekezdése,
- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (6) bekezdése,
- a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 13. § (1) bekezdése, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. § (1) és (2) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. § (1) bekezdése,
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése,
- a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 52. § (1) bekezdése.

Kelt: Miskolcon, az elektronikus hitelesítésbe foglalt időbélyegző szerint

Dr. Alakszai Zoltán
főispán
nevében és megbízásából:

dr. Szamorodjuk Katalin
osztályvezető

Kapják:

1. Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület (**CK:** 18261729)
2. Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség (**CK:** 18172894)
3. Hámori Szikla- és Jégmászó Sportegyesület, Himer József (**ÜK**)
4. Tatabányai Alpin Sportklub (**CK:**18513954)
5. Excelsior Hegymászó Sportegyesület (**CK** 18013777)
6. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (**CK:** 19815802)
7. Tolerancia Barlangkutató Egyesület (**CK:** 18698745)
8. Innovo-Patak Sárospataki Városfejlesztő Nonprofit Kft. (**CK:** 14023389)
9. KKL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (**CK:** 10862649)
10. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: ANPI/774-2/2023.) (**HK**)
11. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 1753/2/2023.) (**HK**)
12. Iratokhoz